

Алла Паладьєва

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(Умань, Україна)

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ
НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Поворот педагогічної свідомості від роздумів про традиційні методи до педагогічних технологій підвищує його цілеспрямованість, системність, діловитість і дає комплексний результат. В даний час розроблено і вдосконалено чимало інтенсивних педагогічних технологій. Освітній процес у вищому навчальному закладі повинен бути побудований на основі сучасних інтенсивних психолого-педагогічних технологій, що включають максимальну інтенсифікацію вчення студентів. Без власної активної діяльності студента ніщо не може стати надбанням його розуму та особистих якостей. Тобто одним з факторів становлення майбутнього професіонала є активна позиція студента під час навчання – цілеспрямованість, активність, старанність, відповідальність, воля, вимогливість до себе, бажання зробити зміст освіти надбанням своєї свідомості. Для цього необхідно, щоб на занятті кожен студент хотів якісно засвоїти все те, чому його вчать, був психологічно активний, старався і напружено трудився, а саме перебував у стані готовності до володіння навчальним матеріалом від початку до кінця заняття. Багато що залежить від особливостей заняття, на якому він присутній: його змісту, організації, методики, дій викладача. Тому залучення інтерактивних технологій у навчальний процес потребує особливої уваги та ретельного вивчення.

Розробку елементів інтерактивного навчання можна знайти в працях В. Сухомлинського, Ш. Амонашвілі, В. Шаталова, Є. Ільїна, С. Лісенковоча та інших педагогів-новаторів які працювали, в основному, з учнями. Однак у радянські часи творчість окремих педагогів була скоріше винятком ніж правилом, а в галузі дидактики вищої школи інноваційні методичні пошуки були епізодичними. Щодо науковців, які займаються проблемою інтерактивних

технологій на сучасному етапі можна звернутися до праць , автори яких є О. Пометун, Л. Пироженко, В. Кондратюк.

Освітні стандарти вищої професійної освіти третього покоління кардинальним чином змінили орієнтири вітчизняної системи освіти. Замість традиційних і знайомих усім педагогам знань, умінь і навичок на перший план були висунуті компетенції. Компетенція - «здатність робити що-небудь добре чи ефективно», «здатність виконувати особливі трудові функції»[6] . «Вживання» є актуальним проявом компетенції як «прихованого», потенційного. Зміна вектора освітнього процесу, заснованого на знаннях, на практико-орієнтований підхід до результатів освітнього процесу, неминуче призвело до проблеми технологій і методів навчання, якими ця практико-орієнтованість досягатиметься. Першорядну роль у досягненні поставлених цілей відіграють активні та інтерактивні форми і методи навчання [5, с. 21]. При активному навчанні студент більшою мірою виступає суб'єктом навчальної діяльності, ніж при пасивному навчанні, вступає в діалог з викладачем, бере активну участь у пізнавальному процесі, виконуючи творчі, пошукові, проблемні завдання. Активні методи навчання дозволяють успішно формувати: здатність адаптуватися в групі; вміння встановлювати особисті контакти; обмінюватися інформацією, готовність прийняти на себе відповідальність за діяльністю групи; здатність висувати і формулювати ідеї, проекти; готовність йти на виправданій ризик і приймати нестандартні рішення; вміння уникати повторення помилок і прорахунків; здатність ясно і переконливо викладати свої думки, бути небагатослівним, але зрозумілим; здатність передбачати наслідки вжитих кроків; вміння ефективно управляти своєю діяльністю і часом [3, с. 12]. Інтерактивні методи (від англ. interaction - взаємодія, вплив один на одного) - методи навчання, засновані на взаємодії навчаються між собою. Інтерактивне навчання - це: технологія навчання - це спосіб реалізації змісту навчання, передбаченого навчальними програмами, що представляє систему форм, методів і засобів навчання, що забезпечує найбільш ефективне досягнення поставлених цілей. Метод навчання - це спосіб досягнення якої-небудь мети, рішення конкретної задачі. Навчання, побудоване на взаємодії учня з

навчальним оточенням, навчальним середовищем, яке служить галуззю освоюваного досвіду»; «навчання, яке засноване на психології людських взаємин і взаємодій»; «навчання, що розуміється як спільний процес пізнання, де знання здобувається у спільній діяльності через діалог, полілог». Інтерактивні методи навчання найбільш відповідають особистісно орієнтованому підходу, так як вони припускають співнавчання (колективне, навчання у співпраці), причому і педагог і студент є суб'єктами навчального процесу. Педагог частіше виступає лише в ролі організатора процесу навчання, лідера групи, фасилітатора, творця умов для ініціативи студентів. Інтерактивне навчання засноване на власному досвіді студентів, їх прямій взаємодії з областю здобутого професійного досвіду. Навчання з використанням інтерактивних освітніх технологій передбачає відмінну від звичної логіки освітнього процесу: не від теорії до практики, а від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення через застосування. Якщо форми і методи інтерактивного навчання застосовуються регулярно, то у студентів формуються продуктивні підходи до оволодіння інформацією, зникає страх висловити неправильне припущення (оскільки помилка не тягне за собою негативної оцінки) і встановлюються довірчі відносини з викладачем. Інтерактивне навчання підвищує мотивацію і залученість учасників у вирішення обговорюваних проблем, що дає емоційний поштовх до подальшої пошукової активності учасників, спонукає їх до конкретних дій, процес навчання стає більш осмисленим. Інтерактивне навчання формує здатність мислити неординарно, по-своєму бачити проблемну ситуацію, виходити з неї; обґрунтовувати свої позиції, розвиває такі риси, як уміння вислуховувати іншу точку зору, вміння співпрацювати, вступати в партнерське спілкування, виявляючи при цьому толерантність і доброзичливість по відношенню до своїх опонентів [6, с. 42]. Інтерактивні методи навчання дозволяють здійснити перенесення способів організації діяльності, отримати новий досвід діяльності, її організації, спілкування, переживань. Інтерактивна діяльність забезпечує не тільки приріст знань, умінь, навичок, способів діяльності та комунікації, а й розкриття нових можливостей учнів, є необхідною умовою для становлення і

вдосконалення компетентностей через включення учасників освітнього процесу в осмислене переживання індивідуальної та колективної діяльності для накопичення досвіду, усвідомлення і прийняття цінностей. Використання інтерактивних технологій навчання дозволяє зробити контроль за засвоєнням знань і вмінням застосовувати отримані знання, уміння та навички в різних ситуаціях більш гнучким і гуманним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інтерактивні методи навчання у підготовці спеціалістів для банківської системи України : зб. наук. праць. – Суми – Харків, 2001. – 250 с.
2. Інтерактивні технології навчання : теорія, практика, досвід : метод. посібник / авт.-укл. : О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : АПН, 2002.
3. Кондратюк, В. Л., Волос, М. М., Бабин, І. І. Основні тенденції розвитку систем освіти та освітніх технологій у світовій педагогічній практиці [Текст] / В. Л. Кондратюк, М. М. Волос, І. І. Бабин // Відкритий урок. – 2002. – № 5. – С. 6.
4. Крамаренко, С. Г. Інтерактивні техніки навчання як засіб розвитку творчого потенціалу учнів [Текст] / С. Г. Крамаренко // Відкритий урок. – 2002. – № 5/6.
5. Нісімчук, А. С., Падалка, О. С., Шпак, О. Т. Сучасні педагогічні технології [Текст] / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, О. Т. Шпак. – К, 2000. – 368 с.
6. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібник [Текст] / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : А.С.К., 2006.